

udaf har villet lave Trusler om Blodsudgydelse. Det ærede Medlems Liv er sikkert; han kan være rolig; vi skyde ikke efter ham. Der er Ingen, der tænker paa at myrde hverandre; men der er ved dette Udtryk — hvad der meget klart fremgaar af hele Konteksten — sagt, at vi komme ind i Tilstande, hvor Slægtninge staa mod Slægtninge, Ven mod Ven, Nabo mod Nabo, og hvor den ene Klasse kommer til at hade den anden ganske anderledes end før. I den høitærede Kultusminister finder det saa overordentlig morsomt med dette Had. Jeg vil dog sige, at det skulde han mindst gjøre; thi han er netop Repræsentant for den Klasse, mod hvilken det mest koncentrerede Had og Foragt vil vende sig, og det med fuld Ret; thi det er netop fra den Side, som den høitærede Kultusminister repræsenterer, at Løfterne bleve givne i 1866 om, at man vilde respektere Folkets grundlovmæssige Ret her paa Rigsdagen og særlig Folkethingets Ret, naar man kunde faae Folkethinget og Bonden her til at indrømme de Privilegier, som det store Hartkorn bad om. I Henhold til disse Løfter fik de, hvad de ønskede, men disse Løfter ville de nu bryde og ikke have holdt. Jeg tror nok, at det ikke er i den Klasses Interesse at komme til at staa som dem, der have brudt de Løfter, der ere givne den menige værgeløse Mand her i Landet. Hvis vi skulle betræde den Vej, som den høie Regjering og dens Venner ville fore os ind paa, hvor Alle staa mod den samme Kreds, som ogsaa i 1848 stod forladt af Intelligents og den offentlige Mening, nemlig den lille Godseierkreds, vil Striden komme langt bitterere end den Gang. Jeg siger, det er ikke i den Kreds's Interesse, til hvilken jeg selv hører fuldt saa meget som det ærede Medlem, der nu sidder paa Kultusministerpladsen, at vi komme til at staa som Lovbrydere og Menedere. Forinden vi komme ind i saadanne Tilstande eller kastes ud deri, er det vor Pligt her i Folkethinget ærbødigt at gaa til Landets Konge. Jeg siger med Villie ærbødigt, fordi man har søgt her at gjøre gjældende, at vi nu gif til Kongen for at true ham til at tage et andet Ministerium. Der er Ingen, der tænker paa i denne Forsamling at true Kongen. Vi gaa i Tillid og Ærbødighed, fordi vi vide, at han staa over Ministrene og ikke Ministrene over ham. Vi gaa til Kongen, fordi vi meget godt se, vi, som leve hver Dag i Politiken og have gennemstuet hele Regjeringens Taktik fra den Gang, den blev fundet paa, og til den er strandet i den Ufærlighed, hvor den nu ligger — vi kunne godt se, hvad dette fører

til, hvad det er for sørgelige Tilstande for Land og Rige, hvortil dette fører, ja, ogsaa for Kongemagten, thi jo mere kongeligtsindet Folket er, desto sværere er det ogsaa for dette Folk at forstaa, at det er Ministeriet alene, der er Skyld i det Ulfammen. Det er ikke rigtigt, det bør ikke være saa. Jeg hævder bestemt, at Kongen staa udenfor Partierne, og at han er hellig, ukrænkelig og ansvarsfri; men jeg siger, at det vilde være en løgnagtig, hyllerst Frase, om jeg her vilde paa staa, at naar vi komme ind i Forsatningsbrud og en lang Periode af Kamp og Konflikt, det da vilde kunne undgaas, at Befolkningen taber den Tillid til Kongemagten, som den skal have og endnu har. Skylden derfor vil ikke være Kongens, men det Ministeriums, der Dag for Dag fører Kongemagten ud i Tilstande, som ere den største Ulykke baade for Kongemagten og for Landet. Under disse Forhold er det vor Pligt at gaa til Kongen, og det er af den Grund, vi gjøre det. Forinden vi nu komme saa vidt, at al Forhandling bliver gjort umulig ved Hjælp af Regjeringens og dens Venners Taktik, forinden vi komme ud i Tilstande, hvis Konsekventer vi afsty, men som vi ikke paa nogen Maade kunne beregne, ville vi sige til Kongen, om han ikke vil gjøre Ende paa disse Forjog, som Ministeriet Estrup har gjort paa at skabe en ny Æra her i Landet, gjøre Ende paa den Experimentalpolitik, der er drevet af dette Ministerium med Grundloven, uden at man kan se nogen som helst anden Mulighed end maaste Fordel — politisk Fordel naturligtvis; jeg taler ikke om Andet — for en mindre Klise, men for Land og Rige kun Udelæggelse, Splid og Elendighed. Det ville vi gjøre i Tillid til, at Kongen kan gjøre det; thi vi vide, at Kongen kan afskedige sine Ministre, vi vide, at han har fuld Ret dertil, vi vide, at han staa over en Regjering, og at det er hans konstitutionelle Ret, naar denne Regjering fører Landet for vidt ind i Tilstande, som ere ikke blot ulykkelige, men ulovlige, da at tage fat og sjerne en saadan Regjering. Vi ville gjøre det i fuld Tillid til Kongen, ikke blot fordi han har Magten, men ogsaa i Tillid til, at han har Villien til at gjøre det Bedste for sit Folk, og vi ville sige til Kongen, naar vi gaa derop: Skab selv den nye Æra — thi Kongen kan det, Ministeriet kan det ikke paa Lovens og Ærens Grund, og hvis Kongen, som han kan det, ogsaa vil det, kan han være sikker paa, at det danske Folk aldrig skal glemme Kong Christian den 9de.